1855. N°. 4

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 11 APRIL.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 10 April.

Eergisteren is alhier op de gebruikelijke wijze de 31ste verjaardag gevierd van H. K. H. Prinses Sophia, Erf-Groothertogin van Saksen-Weimar-Eisenach.

— Wij zijn verzocht het publiek opmerkzaam te maken op het Concert, te geven door Mevr. Emilie Walter. Deze zangeres, thans 27 jaren oud, heet eigenlijk de Petrovich. Haar grootvader was Vorst Kara George de Petrovich, Hospodar van Servië. Reeds op haar 8ste jaar werd zij van wege haren schoonen zang het wonderkind genoemd, en trad op haar 16de, onder den naam van Walter, in 't openbaar op, en vervulde de eerste zangrollen der beroemdste opera's. Z. M. de Koning v. Wurtemberg benoemde haar tot Kamerzangeres, en in 1848 werd zij te Weenen tot eerste zangeres aan den Schouwburg benoemd, waar hare uitstekende talenten haar den uitbundigsten lof verwierven. Zoo ook in 1849 te Londen. Van daar ging zij naar Florence, oefende zich daar nog verder en trad toen te Milaan, Turijn en elders als eerste zangeres op, keerde wegens familiezaken naar Londen terug, waar hare nabestaanden zich bevonden, kwam in Dec. ll. in Nederland, en werd te Amsterdam in Felix Meritis en elders met grooten bijval gehoord. In de laatste dagen heeft zij zich in verscheidene steden van ons land op concerten doen hooren, en zal, na nog eenige plaatsen bezocht te hebben, naar Milaan terugkeeren, waar zij voor 10 jaren op een jaargeld van 40,000 francs is aangenomen. Voor een uitstap van 6 maanden naar Rio Janeiro is haar 75,000 francs aangeboden. Zij is niet alleen eene rijkbegaafde zangeres, maar tevens eene goedhartige vrouw. De helft van de opbrengst van 2 concerten te Leeuwarden en een te Sneek, schonk zij aan de noodlijdenden door den watersnood, en heeft ook omtrent de nog te geven concerten hetzelfde oogmerk.

— In een der laatste nommers van het *Wiener Wochenschrift* staat vermeld, dat Dr. P. M. Mess, Geneesheer bij de badinrigting te Scheveningen, die gedurende den afgeloopen winter in het algemeene ziekenhuis te Weenen is werkzaam geweest, benoemd is tot lid van de Keizerlijke Koninklijke Maatschappij voor Geneesheeren in Weenen.

— Volgens het *Handelsbl.* moet de Hooge Regering nog geen bepaald besluit hebben genomen, of voorgesteld zal worden den tegenwoordigen regel van groote kiesdistricten te behouden, dan wel een ander stelsel van indeeling te volgen. Wat de vermeerdering van het getal leden betreft, zoo zoude het voornemen bestaan, om te Amsterdam, Rotterdam en in een der districten van Friesland, alwaar de toeneming der bevolking zich gedurende de laatste 5 jaren het sterkst heeft doen gevoelen, 1 lid meer te doen verkiezen. Bij die kiesdistricten zouden dan echter nog eenige andere gemeenten worden gevoegd.

— In navolging van hetgeen te Rotterdam, Haarlem en 's Gravenhage is gedaan, om zoo mogelijk de vervaardiging en den verkoop van sterken drank te weren, is ook te Arnhem een verzoekschrift ter onderteekening in omloop.

— Uit het verslag, uitgebragt in de algemeene vergadering der Nederlandsche Telegraaf-Maatschappij, blijkt, dat in 1854 waren verzonden, van het Nieuwe Diep 3205 depêches, van Alkmaar 424 depêches, van Amsterdam 1623 depêches, zijnde 5252 depêches, benevens 81 afschriften, te zamen 160,875 woorden. De ontvangsten bedroegen *f* 5982.77, de kosten der exploitatie beliepen *f* 5086.03½. De winst- en verliesrekening blijft nog gedebiteerd met *f* 209.88, alvorens vroegere verliezen gedekt zijn; er zal alzoo geene uitdeeling plaats hebben. De Heer L. A. Bienfait, die als Commissaris aftrad, werd als zoodanig herkozen.

— Aan de diaconie der Herv. gemeente te Haarlem is, bij testamentaire dispositie van nu wijlen Mevrouw de weduwe Tirion, de aanzienlijke som van *f* 20,000 vermaakt.

— Bij de algemeene Commissie te Amsterdam is voor den watersnood, eene som van *f* 350, van beambten van den Holl. spoorweg, ingekomen.

— De beroemde diamant, de Ster van het Zuiden, op de fabriek van den Heer M. E. Coster te Amsterdam geslepen, is thans voltooid en heeft in luister en reinheid alle verwachting overtroffen. Deze brillant is van het schoonste water, weegt ruim 125 karaat en zal waarschijnlijk op de aanstaande tentoonstelling te Parijs schitteren. Geen der bestaande beroemde diamanten kan met haar wedijveren.

— De straatweg van Wageningen naar de Grebbe, die door de doorbraak van den Grebbedijk onbruikbaar was geworden, is weder tot het gebruik van voetgangers en rijtuigen bruikbaar, alsmede de ringkade om de doorbraak van genoemden dijk voor voetgangers en los vee, zoodat men geene omwegen meer behoeft te maken.

— Den 15den dezer zal van Harderwijk vertrekken, om den 17den daaraanvolgende te Nieuwediep over te gaan aan boord van het schip *Javaan*, bestemd naar Suriname, een detachement, sterk 75 Onder Officieren en manschappen, onder bevel van den van verlof terugkeerenden Majoor van Coehoorn van Houwerda, Bevelhebber der troepen te Curaçao.

— Dezer dagen is van Zutphen over Rotterdam naar Noord-Amerika vertrokken een vrij aanzienlijk getal personen, grootendeels uit die plaats en omstreken en Eibergen, onder geleide van eenen uit Noord-Amerika teruggekeerden en vroeger daar gewoond hebbenden bakker. Men verneemt, dat deze nagenoeg 150 personen onder zijne bescherming mede neemt. Buitendien vertrekken er nog binnen kort meerderen uit deze streken over Rotterdam en Liverpool.

— De *Gron. Cour.* meldt, dat ook te Sexbierum (prov. Friesland) reeds nieuwe aardappelen gerooid zijn; zij zijn zeer goed van smaak en de grootte van sommigen is gelijk aan eenen gewonen stuiter.

— Het volgende nemen wij met eenige verkorting uit de *Utr. Cour.* over: Moesten wij onlangs, bij eenige beschouwingen over den minder gunstigen toestand van ons armwezen in 1853, tot de slotsom komen, dat veel daarvan moet worden toegeschreven aan de geringe *energie* bij onze arbeidende klassen, bewijzen daarvoor ontbreken niet. Vergeleken met die over 1852 zijn de uitkomsten van de werking der spaarbanken in 1853 minder gunstig. Er werd voor een aanzienlijk bedrag minder ingelegd en een veel grooter som aan de deelnemers terug betaald. Van verschillende plaatsen vernemen wij de klagt, dat bestaande spaarbanken weinig deelneming ondervinden, of zelfs hier en daar worden opgeheven: dat zij vooral weinig gebruikt worden door die klassen, voor welke zij eigenlijk bestemd zijn. De geest van spaarzaamheid, zoover die uit deze inrigtingen blijkt, is hier te lande uiterst gering in vergelijking van in Engeland en Frankrijk. Het gewone argument is, dat door de lagere klassen, in jaren van duurte althans, niet gespaard kan worden. Dit schijnt echter onjuist, wanneer men in dezelfde jaren de opbrengst van den accijns op het gedistilleerd volstrekt niet ziet verminderen.

Het getal spaarkassen is in het afgeloopen jaar mede verminderd, ofschoon het getal deelnemers en het bedrag der ingelegde gelden ongeveer hetzelfde bleef. De Regering herhaalt in haar verslag den reeds vroeger geuiten wensch, die zeker door elk weldenkende zal gekoesterd worden, dat in elke gemeente eene spaarkas mogt worden gevestigd, dat menschenvrienden door zedelijken invloed de deelneming daarin mogen bevorderen, daar in deze instellingen de krachtdadigste middelen worden gevonden tegen het toenemen van armoede en bedeeling in den winter.

Enkele bijzonderheden van het regeringsverslag kunnen derhalve wel de overtuiging schenken, dat de voortdurend ongunstige toestand van ons armwezen niet alleen aan de pogingen der weldoeners, maar gewis ook aan de beweldadigden is toe te schrijven. Er wordt alom veel gegeven, ofschoon het doelmatige der aanwending, welligt soms veel te wenschen overlaat. Dat er van de andere zijde alles wordt aangewend, om zich zelven te redden, betwijfelen wij. Het van giften, in een *dolce far niente* leven, wil er bij onzen landaard even goed in als bij den Italiaan. Het goed huishouden verstaan onze geringere volkklassen niet. Het verslag zegt, dat in 1853 meer regtstreeks voor ondersteuning van behoeftigen is aangewend eene som van tusschen de 8 en 9 millioen guldens, terwijl het van elders bekend is, dat er voor een veel aanzienlijker bedrag jaarlijks hier te lande aan sterken drank verbruikt wordt. Zoo is het zeker, dat bij algeheel ophouden van het gebruik van sterken drank, de daardoor bezuinigde sommen meer dan toereikend zouden zijn, om in de geheele behoefte van ons armwezen te voorzien. Hoeveel geringer zouden echter die behoeften daarbij niet zijn?

— Bij de opgravingen aan den voet van het slot van Bergen in Henegouwen heeft men een kistje met goed bewaarde Romeinsche munten gevonden en een opschrift, hetwelk het zeker maakt, dat Q. Cicero, de broeder van den grooten redenaar, aldaar in Castrokeus met zijne legioenen stond, terwijl mede de plaats bepaald wordt, waar hij in het dal van la Haine den bloedigen slag tegen de Nerviers leverde.

's GRAVENHAGE, 10 April.

Z. M. heeft Mr. J. M. van Maanen, Vice-President van het prov. geregtshof in Noordholland, benoemd tot Ridder der orde van den Nederl. Leeuw.

— Z. M. heeft benoemd tot Ontvanger der directe belastingen enz. te Stads-kanaal c. a. den Heer C. van der Linden, thans te Knalhutte (Overijssel).

— HH. MM. de Koning en Koningin, benevens HH. KK. HH. Prins en Prinses Hendrik en Prins en Prinses Frederik, hebben eergisteren morgen in de Kloosterkerk aan de bediening van het H. Avondmaal deelgenomen, onder het gehoor van den Wel-Eerw. Heer Ds. van Koetsveld; en Z. D. H. de Hertog van Saxen-Weimar en zijne dochter, de Hertogin Anna, hebben die dienst in de Luthersche Kerk bijgewoond, onder het gehoor van den Wel-Eerw. Heer Ds. Reudler.

Eergisteren heeft er in de kapel van H. M. de Koningin-Moeder eene plegtige godsdienst-oefening plaats gehad, die bijgewoond werd door Z. Exc. den Ridder Lomonossoff, de Heeren Secretaris van het Russisch Gezantschap, benevens den Consul-Generaal van Rusland voor Nederland, den Ridder Brunet, tot dat einde van Amsterdam herwaarts gekomen. Alle de Russische onderdanen in de residentie waren daarbij tegenwoordig.

— Het Hof zal den rouw aannemen wegens het overlijden van H. M. de Koningin van Sardinië, van H. M. de Koningin, moeder van Z. M. den Koning van Sardinië, en van Z. K. H. den Hertog van Genua, broeder van evengenoemden Vorst, voor den tijd van 8 dagen, met ingang van 7 dezer.

— Bij den Minister van Financien is ontvangen een bankbillet van ƒ 25, door een onbekende, onder het postmerk Apeldoorn, van den 4den dezer, ten behoeve van 's Rijks schatkist ingezonden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 8 April.

De Gemeenteraad heeft besloten aan den Keizer en de Keizerin der Franschen bij hun bezoek van de Engelsche hoofdstad een adres van gelukwensching aan te bieden.

— Gedurende de laatste dagen is werkvolk bezig geweest om in de beneden zalen van Westminster hall de fraaije gekleurde glasruiten uit te nemen, ten einde zij als eene proeve van Birminghamsche kunst in het kleuren van glas, naar de tentoonstelling van Parijs zouden kunnen worden gezonden.

— Een eskadron van elk der regementen ruiterij hier te lande, sterk 6 Officieren en 80 man, zal naar de Krim worden gezonden.

— Te Portsmouth en Spithead zijn met 3 schepen weder eenige invalide-Officieren en andere militairen, benevens ettelijke vrouwen en kinderen, uit het Oosten aangebragt.

— Het gros der Oostzeevloot, dat ll. Donderdag namiddag in zee stak, zal eerst te Duins bij elkander komen en dan nadere bevelen afwachten. Met uitzondering van vijf rader-stoombooten, zijn al de schepen met schroefstoomvermogen voorzien. Bij Duins zullen zich nog de *Orion* van 91, *Hastings* van 60, *Pembroke* van 60, *Russell* van 60 stukken en nog andere schroefstoomschepen uit Plymouth bij haar voegen. Volgens een berigt uit Dover van den 7den, was de vloot aldaar in het gezigt.

— Het vlaggeschip der Oostzeevloot, de *Duke of Wellington*, is bij Duins in aanzeiling geweest met een groot Amerikaansch schip met landverhuizers. Beide schepen hebben schade bekomen en de *Duke of Wellington* zal 10 dagen noodig hebben om te repareren.

— Eene vereeniging van speculanten alhier doet op dit oogenblik eene groote hoeveelheid minié-buksen, ter waarde van 4. a 500,000 doll., in de Ver. Staten vervaardigen.

— Bij eene op 13 Maart te Meredith in New-Hampshire gehouden volksvergadering, is plotseling de vloer van het gebouw onder de voeten der aldaar vereenigde 300 personen bezweken en de menigte ter hoogte van 18 voet in een kelder gevallen, zoodat 6 personen doodelijk en 46 in mindere mate gekwetst werden.

— De *Inverness Advertiser* meldt, dat een ingezeten van Lairy, die weinige jaren geleden naar Australië was vertrokken om zijne fortuin te beproeven, dezer dagen is teruggekomen met een vermogen van 300,000 £. Hij heeft 50 £ aan het vaderlandlievende fonds geschonken.

— Gedurende de laatste 3 maanden zijn 30 schepen, gezamentlijk met 7,772 passagiers, van Liverpool naar Australië vertrokken. In het vorige kwartaal bedroeg het getal 46 schepen, en dat der passagiers 9,159.

FRANKRIJK.

PARIJS, 8 April.

Men verzekert, dat de Keizer aan de Officieren der garde, die thans op weg zijn naar het Oosten, officieel zijn vertrek naar de Krim aangekondigd heeft in de toespraak tot hen gerigt, toen zij op de Tuilerien waren, om afscheid van Z. M. te nemen. De Keizer moet gezegd hebben, dat hij in de volgende maand bij hen zoude komen.

— Het bestuur der tentoonstelling heeft besloten de ruimte voor het uitstallen der goederen aanmerkelijk te vergrooten, door een bestaand lokaal bij het voor de tentoonstelling opgerigte gebouw te trekken, daar anders vele voorwerpen, inzonderheid producten van de Parijsche nijverheid, zouden moeten worden afgewezen. Dientengevolge zal er waarschijnlijk nog verandering komen in de reeds vastgestelde verdeeling der ruimte van het hoofdgebouw onder de verschillende natien. Door de voorgenomen uitbreiding van het gebouw zal de ruimte voor het plaatsen van tentoongestelde voorwerpen met 6,000 □ ellen vermeerderd worden. Het aantal inzenders wordt thans op 17 tot 18,000 begroot, dat is iets meer dan het getal dergenen die voorwerpen naar de groote Londensche tentoonstelling gezonden hebben; daaronder zijn 7 of 8000 ingezetenen van Frankrijk. Intusschen wordt aan het inrigten van het hoofdgebouw met allen ijver gearbeid, en beginnen de voorwerpen reeds in grooten getale aan te komen.

Voor de vreemdelingen, die tijdens de tentoonstelling deze stad zullen bezoeken, worden onder alle mogelijke vormen en namen eet-inrigtingen tot stand gebragt. Zoo zal het hôtel Rivoli geopend worden, hetwelk alleen 1200 personen kan herbergen. Voorts is er een *cercle restaurant*, eene *société de gastronomie*, zijn er *buffets chauds* en *buffets froids*, alsmede een geheele zwerm van *buffets volants*. Voor Engelschen kondigt men ook *salons anglo-français* aan, alwaar de Engelsche en Fransche kookkunst zich zal vereenigen.

SPANJE.

MADRID, 3 April.

De Cortes hebben gisteren de wet betrekkelijk tot de nationale militie in behandeling genomen. Vele amendementen zijn daarop voorgesteld, die echter, naar men verwacht, alle zullen worden verworpen, terwijl aan de aanneming van het regeringsvoorstel niet wordt getwijfeld.

— De Bevelhebbers der nationale militie, die in de bijeenkomst van 28 Maart de aftreding van eenige Ministers hebben verlangd, zijn afgezet.

— Uit Rome wordt berigt, dat de Paus zeer krachtig heeft geprotesteerd tegen den godsdienst-grondslag der staatsregeling, en tegen het wets-ontwerp tot verkoop der geestelijke goederen. Bij de Regering is echter nog geen officieel stuk ten deze ontvangen.

PRUISSEN.

BERLIJN, 8 April.

De Lijfarts van de Keizerlijk Russische familie, de Staatsraad Dr. Mandt, heeft op verlangen des Konings een uitvoerig verslag over den loop der ziekte van Keizer Nicolaas en diens dood herwaarts gezonden.

— De onlangs van eene wetenschappelijke reis naar Egypte en Palestina teruggekeerde schilder Th. Rabe, heeft verscheiden belangrijke schetsen van de door hem bezochte streken medegebragt. De Hoogl. K. Ritter en A. von Humboldt, dringen aan op het drukken en uitgeven van een deel dier schetsen.

FRANKFORT.

8 April.

Te Fulda zullen in Junij groote kerkelijke feesten plaats hebben, wegens de 1000jarige herinnering aan den dood van den Duitschen Apostel Bonifacius. Vele buitenlandsche Bisschoppen worden aldaar ter bijwoning der feesten verwacht.

— De tabaksfabriekant C. Gräff, voor eenige dagen in Bingen overleden, heeft een uitersten wil achtergelaten, welke onderscheidene vrij merkwaardige bepalingen behelst. Daaronder behoort onder anderen een legaat van 1000 daalders, waarvan de renten telken jare bestemd zijn voor den braafsten en vlijtigsten armen leerling der middelbare school aldaar, onverschillig van welke godsdienst.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 9 April.

Een dagblad deelt uit eene goede bron mede, dat vele groote leverancien voor het leger voorloopig gestaakt zijn. In den loop van het voorjaar zal in den omtrek van Krakau een groot kamp opgerigt worden, hetwelk de Keizer persoonlijk zal inspecteren, en waarin het geheele Galicische leger, ter sterkte van 120,000 man, zal bijeengetrokken worden.

— De Heer Drouyn de Lhuys, Fransch Minister van Buitenl. Zaken, is ter bijwoning der vredes-conferentien den 6den dezer alhier aangekomen. Onmiddellijk na zijne aankomst had hij een onderhoud met Graaf Buol.

— Ali Pacha is gisteren avond alhier aangekomen en aan het hotel der Turksche Legatie afgestapt. De conferentie heeft den volgenden dag eene zitting gehouden, waarbij de Heer Drouyn de Lhuys en Ali-Pacha tegenwoordig waren. Zij heeft slechts een uur geduurd.

— Een brief van de Gallicische grenzen meldt, dat de arbeid van den spoorweg met ijver voortgezet wordt, zoodat de verbinding tusschen Weenen, Krakau en Tarnow, zonder het Pruissische grondgebied aan te doen, tegen aanst. Julij te gemoet gezien wordt. Hoe heugelijk dit vooruitzigt is, bejammert men daarentegen zeer de ontzaggelijke ophooping van troepen in Galicie, en de ziekten onder de troepen, nu op eene schrikbarende wijze toe; men noemt een regement, dat door ziekte meer dan de helft verloren heeft.

— Eene reeks van berigten in de *W. Zeit.* bevat treurige tafereelen van zware overstroomingen, waardoor in den loop van Februarij vele plaatsen in Hongarije bezocht zijn; zij betreffen voornamelijk de Bekes-Czanader, Arader en Szathmarer komitaten.

RUSLAND.

De Grootvorstin Helena, stichteres der vereeniging der Zusters van de Verheffing van het Heilige Kruis, heeft een rapport ontvangen over de verrigtingen dier pleegzusters in de Krim. Groot is de lof die hun wordt toegebragt, voor de liefderijke zorg die zij aan de zieken en gekwetsten besteden, en voor de opofferingen die zij zich daarbij laten welgevallen. „Dag en nacht zijn die godvruchtige en liefdadige vrouwen met haar liefdewerk bezig." Van de 55 zusters die naar de Krim gezonden werden, zijn reeds 2 bezweken en 14 liggen ziek.

— Het door den beroemden Finschen taalgeleerde geschiedkundige Castrén vervaardigde Samojedsche woordenboek is onlangs te Petersburg in het licht verschenen; de uitgave geschiedt op last van de Academie van wetenschappen aldaar.

TURKYE.

De Sultan zal Keizer Napoleon tot San-Stephano te gemoet gaan, en de Keizerin vergezellen tot aan het paleis, dat zij zal betrekken. Abdul-Medjid heeft bereids 4 eeredames voor de Keizerin benoemd.

— De Franschen hebben met de Ottomanische Regering eene overeenkomst gesloten, om binnen 2 jaren eene kazerne voor 20,000 man te bouwen, en mitsdien is hun voor den tijd van 7 jaren een tot de universiteit behoorend gebouw afgestaan.

— Uit Athene zijn de tijdingen omtrent de gepleegde rooverijen allerongunstigst. Terwijl eene bende van 60 roovers het escorte van 30 gendarmes overviel, en, na 2 dezer soldaten te hebben gedood, het geld, dat deze moesten overvoeren, zich toeëigende en vervolgens een nabij gelegen dorp uitplunderde, had eene andere bende zich in het stadje Megara, met 4,000 inw., geworpen, en plunderde er de gebouwen. De soldaten durfden zich niet vertoonen. De troepen vertoonen zich overal, waar de roovers het laatst geweest zijn en ze zich dus niet meer bevinden. De vermetelheid der roovers is onbegrijpelijk.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROGRAMMA certaminis litterarii, a Rectore et Senatu Academiae Rheno-Trajectinae die XXVI mensis Martii anni MDCCCLV indicti.

Ex Regis Augustissimi Guilielmi III liberalitate et munificentia, Rector et Senatus Academiae Rheno-Trajectinae omnes Academiarum hujus Regni cives et Athenaeorum alumnos in annum sequentem ad certamen Litterarium invitant et evocant, propositisque a singulis ordinibus Academicis quaestiones jubent promulgari.

Facultas Theologica

hanc proponit quaestionem:

Ostendatur ex historia, quid Carolingico aevo religionis Christianae vim moralem in gentes Neo-Europaeas impediverit; quomodo vel sic tamen haec religio praestantissimam ac beneficam suam indolem satis superque comprobaverit.

Facultas Juridica.

has proponit quaestiones:

I. Enarretur historia fideicommissorum in patria nostra.

II. Qui post Hugonem Grotium in Belgio nostro juris gentium peritia insignes fuerint viri docti, ordine chronologico recenseantur, deinde quid in primariis illius disciplinae partibus singuli praestiterint, exponatur.

Facultas Philosophiae Theoreticae et litterarum humaniorum

has proponit quaestiones:

I. Instituatur disquisitio de Horatii Epistola ad Pisones, qua praecipui loci, in quibus vel verborum vel rerum controversia aut obscuritas inest, ponderatis Criticorum rationibus, explicentur.

II. Exponatur, quid ad dijudicandam celeberrimam de animi existentia quaestionem hac nostra aetate Anthropologia attulerit.

Facultas Medica

hanc proponit quaestionem:

Experimentis tum in ranis, tum vero praesertim in mammalibus instituitis inquiratur in differentiam mutationum, vulnera et fracturas sequentium, pronti trunci nervorum, ad laesa membra pertinentium, vel dissecti, vel non dissecti fuerint, ita quidem, ut, ratione habita tam aliorum, quam Koningii disquisitionum, vis nervorum in inflammationem, suppurationem, novarum universe partium formationem, in ipsam adeo vulnerum et fracturarum sanationem, quantum fieri possit, eluceat.

Facultas matheseos et philosophiae naturalis

has proponit quaestiones:

I. Critice exponantur naturae scrutatorum indagationes et opiniones de Arthropodum oculorum compositorum fabrica, et partium functione physiologica, additis, quantum possit, propriis observationibus.

II. Quamnam significationem tribuerunt Geometrae recentiores quantitatibus, quae dicuntur, imaginariis in Geometria, et quo jure?

Commentationes, Latina oratione conficiendae, exceptis Responsionibus ad tres quaestiones postremas, quas patrio etiam sermone conscribi licebit, aliaque quam auctorum manu describendae, ante diem X m. Januarii sequentis anni mittantur ad Virum Clarissimum Henr. Egb. Vinke, Senatus Academici acta curantem. Singulae lemmate inscribuntor adjunguntorque schedulae obsignatae, auctorum nomina et praenomina integris litteris continentes, eodemque lemmata exteriori parte insignitae.

Ordinum de acceptis Commentationibus judicia publice pronuntiabuntur optimarumque responsionum auctoribus, examine ante instituto, praemia tribuentur die Academiae natali XXVI m. Martii a MDCCCLVI.

STADS BERIGTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Donderdag den 12den April 1855, 's namiddags ten 2 ure.

Onderwerpen:

1°. Staat van af- en overschrijving op de begrooting van 1854.
2°. Rekening van de Kamer van Koophandel en Fabrieken, 1854.
3°. Suppletoire begrooting van het Minnehuis, dienst 1854.
4°. Suppletoire begrooting van het H. G. of Armen- Wees- en Kinderhuis, 1854.
5°. Aanvrage tot verhooging van subsidie, dienst 1855.
6°. Plan en voorwaarden tot vernieuwing der Spanjaardsbrug.
7°. Verordening, houdende Reglement voor de plaatselijke Commissie van geneeskundig toeverzigt.
8°. Verordening houdende instructie voor den Stads-apotheker.

HER-IJK.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN DE GEMEENTE LEYDEN, gezien hebbende de Notificatie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato den 16den Januarij jl., (*Provincialblad* N°. 2) betreffende den Herijk der Maten en Gewigten in Zuid-Holland, en gelet op de voordragt van den Arrondissements-IJker alhier, van den 21sten dezer maand, geven mitsdien den Ingezetenen dezer Gemeente hunne verpligting te kennen, tot het doen Herijken van alle de bereids te voren geijkte Lengte- en Inhoudsmaten en Gewigten, benevens de bij de Inhoudsmaten van drooge waren behoorende strijksels, waarmede deze, overeenkomstig Art. 8 van Zr. Ms. besluit van den 21sten December 1822, (*Staatsblad* N°. 54) moeten worden afgestreken. En worden zijlieden ten dien einde opgeroepen, ter bezorging der gemelde Maten en Gewigten, wel schoon gemaakt en gezuiverd, aan het Lokaal van den IJk, in de *Lange Schoolsteeg*. Zullende daartoe, tegen dadelijke betaling, worden gevaceerd:

Voor Wijk I, op den 12den en 13den April
» » II, » » 16den en 17den April.
» » III, » » 18den, 19den, 20sten en 23sten April.
» » IV, » » 24sten, 25sten, 26sten, 27sten en 30sten April.
» » V, » » 1sten, 2den, 3den, 4den en 7den Mei.
» » VI, » » 8sten, 9den, 10den, 11den, 14den, 15den en 16den Mei.
» » VII, » » 18den, 21sten, 22sten, 23sten, 24sten, 25sten, 29sten en 30sten Mei.
» » VIII, » » 31sten Mei en op den 1sten, 4den, 5den en 6den Junij.
Het Buitenwijk op den 7den Junij,

met uitzondering echter van de Goud- en Zilversmids-, benevens de Apothekers- of Medicinale Gewigten, voor welker herijking afzonderlijk zitting zal gehouden worden, te weten:

Voor de Goud- en Zilversmids-Gewigten voor
Wijk I, II, III en IV, op den 2den April,
» V en VI, op den 3den April,
» VII en VIII en het Buitenwijk, op den 4den April.

Voor de Medicinale Gewigten voor
Wijk I, II, III en IV, op den 5den April,
» V en VI, op den 10den April,
» VII en VIII en het Buitenwijk, op den 11den April,

telken dage des morgens van 9 tot des namiddags 1 ure.

En waarschuwen Burgemeester en Wethouders voornoemd, allen en een iegelijk wien het aangaat, met herinnering tevens aan Art. 2 van Zr. Ms. Besluit, in dato 30 Maart 1827, (*Staatsbl.* N°. 13) om op bovengemelde dagen, na welke de Arrondissements IJker zich, overeenkomstig Art. 10 der Notificatie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato 18 Januarij 1822, tot het verrigten van den Herijk naar de Buitengemeenten van zijn Ressort moet begeven, en alzoo buiten de mogelijkheid is, om gereedelijk aan het verlangen der verzuimdhebbenden te voldoen, zich overeenkomstig hunne verpligting omtrent dezen Herijk stiptelijk te gedragen, ten einde buiten bekeuring te blijven; — zullende er, na den bepaalden termijn, ingevolge dispositie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato 22 November 1831, geene verlenging van tijd, of zoogenaamde nadagen, gegeven worden.

Wordende aan belanghebbenden in het algemeen bij deze voorts herinnerd de de Notificatie van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in dato 4 Augustus 1820, volgens welke de ijkpligtigheid zich uitstrekt tot alle handel- en neringdoende lieden, Fabrikeurs en Ambachtslieden, die, in hunnen handel of hun bedrijf, eenige maten of gewigten gebruiken, en de Apothekers of Medicijnbereiders in het bijzonder, aan Art. 3 en 5 van Zr. M. Besluit dd. 21 October 1819, (*Staatsbl.* N°. 52) bepalende hunne gehoudenheid tot het bezit van een *vol stel* Gewigten, en medeverpligting tot den jaarlijkschen Herijk van hetzelve, alsmede aan het Koninklijk Besluit van den 5den Februarij 1826, N°. 153, volgens hetwelk de, bij derzelver eersten IJk gestempelde greingewigten, zonder die eene nadere stempeling te doen ondergaan, jaarlijks door den IJker moeten worden nagezien en onderzocht.

En wordt wijders, door deze, ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat tot jaarletter, gedurende 1855, voor den IJk der Maten en Gewigten bepaald is de letter **T**.

En zal deze door aanplakking en plaatsing in de Leydsche Courant worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voorn.,
LEYDEN, 24 Maart 1855. VAN LIMBURG STIRUM.
De Secretaris, V. PUTTKAMMER.

Menschenvrienden!

Uit de nieuwspapieren zal u reeds zijn gebleken, dat eene nieuwe ramp, Scheveningen getroffen heeft.

Zeven visscherlieden hebben hunnen dood in de golven gevonden.

Echtgenooten, Vaders en oppassende jongelingen zijn aldus geheel plotseling ontrukt aan hunne Betrekkingen, voor wie zij, door hun gevaarvol bedrijf, het levensonderhoud verschaffen.

Ofschoon ten volle beseffende, dat nog zoo kort geleden, en nog bij voortduring, offers der liefde van U heinde en ver zijn en worden gevraagd, hebben de ondergeteekenden, terugziende op de milde giften aan Scheveningen, bij ongelukken op zee, ten deele gevallen, niet geaarzeld een beroep op de nooit volprezen milddadigheid van Land- en Stadgenooten te doen. Woorden tot opwekking achten zij voor U dan ook overbodig. Genoeg zij het te betuigen, dat de behoeften groot zijn, dat hulpbetoon dringend gevorderd wordt. Menschenvrienden! wij smeeken U, brengt andermaal een offer op het altaar der weldadigheid en de Algoede zal daarvoor zijn zegen schenken.

P. VARKEVISSER, } *Leden van den*
C. GEBEL, } *Gemeenteraad.*
F. J. BEHR, *Commissaris van Politie.*
SCHEVENINGEN, 6 April 1855. P. M. SNIKKERS, *Pastoor.*
J. A. MEULEMANS, } *Predikanten.*
A. J. MOLENAAR, }

ADVERTENTIEN.

Ten Kantore van LEZWYN & EIGEMAN, op het Rapenburg, Wijk I. N°. 240, te *Leyden*, wordt gevaceerd *Dingsdags*, *Woensdags* en *Donderdags*, van 9 tot 11 ure, ter Betaling van al de COUPONS, verschenen primo April 1855, van de 4 pCts. CERTIFICATEN der volgende *Administratie-Kantoren*, als van:

De Heeren KETWICH & VOOMBERGH & WED. W. BORSKI.
» » A. K. & P. K. VAN HARPEN en PLUYM en BACKER.
» » S. & D. SAPORTAS, VAN MAARSEVEEN & LE JOLLE en BUYS & KERKHOVEN, En
DE WED. H. F. TJEENCK, c. s.

Door de Gemeente-Commissie van het Nederduitsch Hervormd Kerkgenootschap te *Leyden*, wordt bij deze aan de Belanghebbenden kennis gegeven, dat op den 10den April 1855 heeft plaats gehad de **Zeventiende Uitloting van 25 stuks Aandeelen**, in het renteloos voorschot tot de buitengewone herstelling van de Hooglandsche Kerk, en daarbij zijn **Uitgeloot** de volgende Nommers: 9, 16, 18, 31, 38, 54, 57, 65, 125, 127, 203, 210, 212, 271, 298, 312, 322, 388, 393, 420, 426, 440, 451, 457, 469.

Wordende de Houders dezer uitgelotene Aandeelen verzocht de Aflossing daarvan te laten ontvangen, ten huize van den Commies en Kamerbewaarder J. DE PECKER, welke daartoe zal vaceren iederen Werkdag, des middags van 12 tot 2 ure.

GROOT

VOCAAL EN INSTRUMENTAAL CONCERT,

TE GEVEN DOOR MEVROUW

EMILIE WALTER,

Eerste Zangeres van het Keizerlijk Hoftheater te Weenen, *en Kamerzangeres van Z. M. den Keizer van* Oostenrijk *en Z. M. den Koning van* Wurtemberg,

Op Woensdag 18 April, des avonds ten half acht ure,

IN DE STADS-GEHOORZAAL.

Toegangbilletten zijn te bekomen bij de Boekhandelaren SCHREUDER EN VAN BAAK. Inteekeningsprijs *f* **1,50**, buiten Inteekening *f* **2.—**

De Ondergeteekende heeft de eer zijne Begunstigers, zoo binnen als buiten deze Stad te berigten, dat hij dit jaar ruim voorzien is van allerhande soorten van **Stroo- en Zijdenhoeden**, ook **wascht en repareert** bij dezelven, belovende eene prompte en civiele bediening.

C. SCHREUDER,

LEYDEN, April 1855. Wijk VI. N°. 270, Haarlemmerstraat.

De ***Hoofd-Administratie van het Regiment Rijdende Artillerie***, zal op Vrijdag den 13den dezer, des namiddags ten 1 ure, in het openbaar aan de meestbiedenden, te *Leyden* tegen *Contant Geld*, doen verkoopen:

6 REFORM PAARDEN,

en wel aan de Stalling van den Doelen; aldaar te bezigtigen van 11—1 ure, op den dag der verkooping.

Ter Ordonnantie,

LEYDEN, 10 April 1855. De Kapitein-Kwartiermeester,
P. E. SCHEUTER.

OPENBARE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg, te *Leyden*, op Zaturdag den 14den April 1855 bij Opveiling, en op Zaturdag den 21sten April 1855 bij Afslag, beiden des avonds ten 7 ure, van:

N°. 1. Een BUITENPLAATSJE onder *Soeterwoude*, met deszelfs Koepel, Woonhuis en verdere Getimmerten, even buiten de Wittepoort der Stad *Leyden*, geteekend met N°. 192.

N°. 2. Een WINKELHUIS EN ERVE, te *Leyden*, aan de oostzijde van de Mare, geteekend Wijk V. N°. 616.

Het eerste Perceel is te bezigtigen des Woensdags en Donderdags, en het tweede des Dingsdags en Donderdags, beiden van de week der Veiling en van die der Toewijzing.

Terwijl nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Notaris D. N. ROSKES, te *Leyden*, ten wiens Kantore tusschen de Veiling en den Afslag Verhoogingen zullen worden aangenomen, tegen genot van *een vijfde* der verhoogom.

OPENBARE VERKOOPING,

(Om Contant Geld,)

van **Paarden** en **Rijtuigen**, te *Katwijk aan den Rijn*, aan de Stalling van J. VARKEVISSER, op Donderdag den 2den Mei 1855, des voormiddags ten 10 ure, bestaande in: 1 bruin Merriepaard, oud 7 jaren, 1 Bruin Hengst, oud 8 jaren, 1 Bruin Paard, gelijkhands, 3 Barouchetten, voor een en twee Paarden, 1 Vigilante, 1 glazen Wagen, wijders verschillende **Tuigen en Stalgereedschappen**, en hetgeen verder ten verkoop zal worden voorgebragt.

Alles daags voor de verkooping te bezigtigen, terwijl inmiddels nadere onderrigtingen zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris A. E. ROEST VAN LIMBURG, te *Katwijk aan den Rijn*.

Men is van meening op Maandag den 16den April aanstaande, des voormiddags ten 10 ure, aan het Sterfhuis van Mejufvr. de Weduwe DE HAAN, aan den Nieuwen Rijn, Wijk VII. N°. 100, publiek te doen verkoopen, verschillende **Meubilaire Goederen**, waaronder mahonyhouten Kabinet, dito Secretaire en Chiffonnière, Boekenkast, verschillende Boeken, een Ledekant, Stoelen, Tafels, Spiegels en Schilderijen, een staande Klok, Pendules, Bedden en Toebehooren, Tafel- en Bedlinnen, verschillende Kleederen, Porselein, Koper-, Tin- en IJzerwerk, alsmede helderen Juweelen, Goud- en Zilverwerken, waaronder Juweelen Oorbellen, dito Speld, Booten en Handringen, 2 gouden Snuifdoozen, dito Horologie, Kerkboek met Sloten enz.

Alles te zien Vrijdag en Zaturdag te voren, des voormiddags van 10 tot 3 ure.

Door J. H. ZITMAN, te *Leyden*, wordt heden uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

GEDACHTEN OVER HET WEZEN EN DE BEHOEFTEN DER KERK,

BEPAALDELIJK DER NEDERLANDSCHE HERVORMDE,

DOOR

D. CHANTEPIE DE LA SAUSSAYE,

Predikant bij de Walsche Gemeente te Leyden.

1ste Aflevering prijs *f* 0.90.

NIEUWE POPULAIR WETENSCHAPPELIJKE WERKEN.

Voor **80** Cts à *f* **1.20** per Deel in plaats van *f* **2.40** à *f* **3.60**, is in alle Boekwinkels voorhanden: VAN DRUTEN & BLEEKERS

GOEDKOOPE BIBLIOTHEEK,

Voor alle standen, of verzameling van nuttige Boeken over allerlei vakken van Wetenschap, door de beste der hedendaagsche Schrijvers, tegen den buitengewoon lagen prijs van 80 Cts à *f* 1,20 per Deel van 200 à 320 Blz. druks.

Deel I en II: **GESCHIEDENIS DER CHRISTELIJKE KERK**, naar het Hoogduitsch van H. THIELE, door H. VAN BERKUM, met eene Voorrede van Prof. P. HOFSTEDE DE GROOT, 2 Dln. 540 blz. *f* 1.80.

De uitvoerige Prospectus dezer belangrijke onderneming is in alle Boekwinkels verkrijgbaar. Het doel er van is, om tegen ongehoord lage prijzen belangrijke en populaire werken over allerlei Vakken van Wetenschap verkrijgbaar te stellen. Alleen door een zeer groot debiet is de uitgaaf mogelijk, waarom de Uitgevers vertrouwen dat zij in hunne, zoo zij meenen, hoogst nuttige onderneming krachtdadig door het publiek worden ondersteund, en eene uitgaaf mogelijk worde, die de verspreiding van nuttige kundigheden en alzoo de geestelijke en zedelijke ontwikkeling onder alle standen der Maatschappij zoo zeer moet helpen bevorderen. Ook kleine Leesgezelschappen, publieke Bibliotheken, die van Departementen der Maatschappij tot *Nut van 't Algemeen*, en andere publieke Instellingen worden op deze uitgaaf bijzonder opmerkzaam gemaakt.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

ZATURDAG, 7 April.

		Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$62\frac{1}{8}$		—
Dito Certificaten	„ 3 „	$73\frac{7}{8}$		—
Dito dito	„ 4 „	$91\frac{1}{4}$	$91\frac{5}{16}$	—
Amortisatie Syndicaat	„ $3\frac{1}{2}$ „	—	—	—
Handelmaatschappij	„ $4\frac{1}{2}$ „	—	—	—
O. I. Leening	„ 4 „	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	„ $4\frac{1}{2}$ „	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	„ $4\frac{1}{2}$ „	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	„ 3 „	—	—	—
Dito dito	„ $4\frac{1}{2}$ „	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	„ 5 „	$101\frac{1}{8}$	$101\frac{1}{8}$	$101\frac{1}{4}$
Dito dito 1828 en 1829	„ 5 „	$101\frac{1}{4}$	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	„ 5 „	—	—	—
Dito 1840	„ 4 „	$77\frac{3}{8}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	„ 4 „	$76\frac{1}{4}$	—	—
Dito dito Nieuwe	„ 4 „	$76\frac{1}{4}$	—	—
Inschrijving in Assign.	„ 6 „	—	—	—
Certificaten van dito	„ 6 „	—	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500 „	142	$142\frac{1}{2}$	—
Dito Obligatiën	„ 4 „	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	à 1 pCt.	$18\frac{1}{8}$	$18\frac{1}{16}$	$18\frac{3}{16}$
Dito Obligatiën	„ 3 „	—	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	„ 3 „	$31\frac{7}{16}$	$31\frac{1}{2}$	—
Bewijzen Coupons		$5\frac{1}{2}$	$5\frac{9}{16}$	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	„ 5 „	—	—	—
Dito	„ 4 „	—	—	—
Dito Metall.	„ 5 „	$62\frac{11}{16}$	$62\frac{3}{4}$	$62\frac{11}{16}$
Dito Nieuwe	„ 5 „	$74\frac{9}{16}$	$74\frac{13}{16}$	$74\frac{9}{16}$
Dito 1847	„ $2\frac{1}{2}$ „	$32\frac{5}{16}$	—	—
BELGIE	„ $2\frac{1}{2}$ „	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	„ $2\frac{1}{2}$ „	—	—	—
BRAZILIE, 1824, 100 £	„ 5 „	—	—	—
PORTUGAL, te Londen	„ 3 „	$38\frac{3}{8}$	$38\frac{1}{2}$	—
Dito dito	„ 4 „	—	—	—
PERU	„ $4\frac{1}{2}$ „	68	—	—
VENEZUELA	„ $3\frac{1}{2}$ „	—	—	—
MEXICO	„ 3 „	$20\frac{5}{16}$	$20\frac{7}{16}$	—
AMERIKA, Bankactiën		—	—	—

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.